

HÉTFŐI NAPLÓ

Megjelenik minden hétfőn reggel. Előfizetési díj: egy évre 10000 K, félévre 5000 K
Jugoszláviában: egy példány ára 4 dinár

POLITIKAI HETILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. ELEK HUGO

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VIII., Rökk Szilárd utca 3. szám
Telefon: József 8-96
Vasárnap este József 62-35 és 71-15

Összehívták a nemzetgyűlést

A szociáldemokraták a polgári ellenzékkel karöltve összehívták a Ház elnöksége útján a szünetelő nemzetgyűlést. Az összehívásnak közvetlen oka a legújabban tervbe vett lakberrendelet. A ellenzéknek az az óhajta, hogy ezt a súlyos problémát, amelynek messze kinyúló következményei kétségtelenek, a nemzetgyűlés plénuma oldja meg. Természetes, hogy éppen ez az a súlyos problémával kapcsolatosan szava akarják tenni a stabilnak látszó korona dacára is-egyre emelkedő drágaságot.

Összhang kimondjuk, hogy a nemzetgyűlés összehívásától nem sok eredményt várunk. Ez a nemzetgyűlés csak egy, mint elődje párhuzamokban merítette ki erejét. Egész munkájára, ideológiájára annyira helytelen utra tévedt, hogy remélni sem lehet, hogy bármily komoly, súlyos, sőt válságos probléma is ennek a nemzetgyűlésnek lelkiismeretét céltudatosan munkára serkentse.

Új év szomorú tapasztalata készletre a megállapításra. Az ország és népe a vesztes háború és forradalmak után ezer sebtől vérezett, várt, remélte a gyógyulást, hitelt hitte, hogy akikre sorsát, életét bízta, akarják, tudják is meggyógyítani. És őt év után szoforán, szárvaszagot kellett meggyőződnie, hogy az orvosok a műtőasztal mellett haszontalan tanácskozással töltötték idejüket, veszekedtek a közban halódott a beteg gyógyulatlanul.

Kétségtelen, hogy vannak bizonyos jelek, amelyek mintha arra engednének következtetni, hogy a nagy veszedelm felülme bizonyos komoly egyenlőségre készítette a kormányt és az ellenzékét egyaránt. Mégis távol vagyunk attól, hogy ennek konkrét eredményeit még most érezhetjük. Ehhez — valljuk be — több kell annál, hogy a nemzetgyűlés összehívását sürgeik, vagy azt egyesenes követelik. Ehhez is kell, hogy a nemzetgyűlés tagjai pártoként és egyenként át legyenek tártva attól a kötelességérzetétől, amely rájuk, mint az ország törvényhozására, ezekben a válságos időkben nehezedik s ezen áttatottság ne a párt és személyi presztízis hazug és sokszor hamis védelméért vívott küzdelemre készítse őket, hanem egyakarással az ország, a nemzet érdekében igaz és nemes védelemre.

Ettől az áttatottságtól a magyar nemzetgyűlés még messzi van. A mindkét oldalon mesterségesen és hamis jelszavakkal fittott szenvedélyek még sok mérséklésére van szükség, hogy a pártok küzdelemben ne magukat lássák és keressék, hanem az országot és sokat szenvedett német.

A keddre összehívott nemzetgyűlésen előreláthatóan ismét elhangzanak súlyos, komoly, igaz szavak. De ezek a szavak aligha tettétek, valóságos érlelődnek s a nemzetgyűlés házára az egy napos munka után ismét ráül a esőnd, a pihenés hiánya és a siketek lesznek a fülek, amelyek meghallhatják a száz-vezérek és millióknak az élet terheit felbököl jalkitását.

A miniszterelnök hadat üzen a rombolás politikájának

„Ez az ország a becsületes munkások országa — Meg kell oldanunk a magyar jelent és jövőt — Külföldi kölcsön nélkül nem állhatunk talpra“

A házelnök beszámolója Balassagyarmaton

— A Hétfői Napló tudósítójától. —

Szcitovszky Béla dr. a nemzetgyűlés elnöke vasárnap tartotta Balassagyarmaton beszámolóját, amelyre beutazott a korábban Bethlen István gróf miniszterelnök is Rakovszky Iván belügy-, Vass József dr. népjóléti, Csáky Károly gróf hadügyminiszterek, Mayer János pártelnök, Almásy László ügyvezető igazgató és számos egypárti képviselő kíséretében. A miniszterelnököt a képviselőket mindenütt nagy ovációval fogadták.

A miniszterek üdvözlése után villámgöngyölt volt, majd a vármegyeház udvarára mentek át, hol népgyűlés keretében mondotta el beszámolóját Szcitovszky Béla házelnök.

A kormány nem vállalja a felelősséget a multakért

A házelnöknek nagy helyesléssel fogadták beszéde után vilharos ováció közben emelkedett szóásra Bethlen István gróf miniszterelnök s beszéde elején a historikus szemével boncolgatta a közelmult kifejlődéseit: majd így folytatta:

— Mi nem vontuk ki magunkat semmiféle felelősség elől, mellyel azt tartozunk, amit tettünk, vagy amit elmulasztottunk, de a kormány nem vállalhatja a felelősséget a multakért: csak attól az időponttól kezdve, amikor a kormány a gyepőt a kezében tartja.

Nem vállalhatja a felelősséget azokért a fáté a compil-kért, melyek az előbbi időkben történtek, s melyek súlyos következményeit ma is sanyli az ország.

Ha mindenért felelőssé volnánk tehető, akkor diktátórrá kellene lennünk és nem alkotmányos kormányunk, mert az alkotmányos kormány cselekedése, jogkörének határa meg van szabva. Nem vállalhatjuk a felelősséget azért sem, ha a törvényhozás a feladatát lassan végzi el, ha sok széfeccsértés van a nem-

zetgyűlésen, ha a nemzetgyűlésen olyan beszédek hangzanak el, amelyek a telkek meggyógyulását ebben az országban nem segítik elő.

Külpolitikai helyzetünk a bolsevizmus után

— A bolsevizmus után külpolitikai téren teljesen izolálva voltunk, nem volt egyetlen barátunk sem. Még azok is, akiknek érdekük lett volna, hogy minket támogassanak, vagy ellenséges szemmel néztek ránk, vagy legalább is teljes közönyt. Olaszország a királykérdés miatt neheztelt, Anglia a kard esortérésért, mellyel Közép-Európa békéjét fenyegetni látszottunk, Franciaország pedig a kisantant mellett állott, Szomszédaink közül Ausztria amellyel évszázadokon keresztül egy államszövetségben tudtunk élni, bajt közt alá vette termékeinket. Az egész világon propaganda folyt ellenünk. A külföldi sajtó visszhangzott a felér terror elkepezett rémmeesítőt. Még azok sem állottak szóba velünk, akiknek érdekük lett volna, nem akarták magukat kompromittálni, mert úgy érezték, hogy ily körülmények között senki külpolitikai téren egy országgal szóba nem áll.

Az előző kormányoknak nem volt biztos politikai bázisa

A forradalmak rendjén a kormányok tekintélye a nullpontra süllyedt le. Nem volt a kormányoknak semmiféle biztos politikai bázisa. Egy koalíció tartotta kezében a hatalmat, amelynek ugyszólván nem is volt ellenzéke, de amely önmagában meghaladva pártcskáltra osztva det-halálhárcot folytatott egymás ellen.

Hiányzott a parlamentből abban az időben az intelligencia legjava.

Ennek vezetészerepe megszűnt a országban abban az időben, mert

egy oly szélső demokratikus és radikális alapon alkották meg a parlamentet, amelyet sehol Európában, de az egész világon sem láttunk.

Gombamórára szaporodtak az egyezsültek, amelyek mindegyike állami funkcióit akart teljesíteni.

A társadalom egyes felelősen tényező külpolitikai kérdésekkel nemcsak foglalkoztak, hanem önálló külpolitikát csináltak.

Ennek az egyik a következménye, hogy az lett a külpolitika a másikat lerontotta és végeredményben ennek az országunk külpolitikáját teljesen kompromittálta.

Sívalmas gazdasági helyzeti

— Mélyen benne voltunk a kötött forgalomban, a maximális és rekvirálás napirenden volt. Benne voltunk abban a krízisben, amely azóta, sajnos, fokozódott. Voltak eszmék a sználás érdekében, földulatu törekvések, megfelelő koncepciók,

de hiányzott azok keresztül vitele, a helyes és meg nem akívó pénzügyi politika előfeltétele.

— Ha ezzel a helyzettel szemben a mai helyzetet néztem, akkor, bár még messze vagyunk attól a céltól, amelyet el kell érünk, azt kell mondanom, hogy

sokkal előbbre vagyunk.

— De haladtunk belpolitikai téren is. Sikerült a kormányzat tekintélyét helyreállítani. Bent és a parlamentben megbízható egységes bázist teremteni. Az új választójog révén sikerült a magyar intelligencia vezetészerepét a jövőre is helyreállítani.

Megszűntek az országban a puccsok, a folytonos játék tüzzel, helyreállott a jogrend, közbiztonság, a társadalom ma csak oly funkciókat gyakorol, amelyhez joga van és állami funkciókat csak az állam gyakorol.

Az adminisztráció elére megfelelő lépések kerültek. Kijutottunk nyugdíjot a kötött gádzalkodás nehezségéből is.

A kölcsönnek nincsenek belpolitikai feltételei

— Nem fenyeget már oly südöten a repertáció veszélye sem. Talán pénzügyi téren értünk el legkevésbé. Még kel-

A vasárnapi magánforgalom

üzletelen, de bizakód hangulatban bonyolódott le. A spekuláció véleménye szerint az értékpapírosok árfolyama legnagyobb részre elérte azt a mélypontot, mellyel aligb már nem süllyedhet. Az alacsony kurzusok felszínre kerülésével igen sok értékre pénzájnlát volt, üzlet azonban nem fejlődött, mert ural kevés jelentkezőt a piacon. A vasárnapi magánforgalom taxációs árfolyamai közül a következőket említiük fel: Magyar Hitel 620.000, Készpenz 2.300.000, Salgó 490.000, Rima 92.000, Osztrák Hitel 110.000, Államvasút 340.000, Délvasút 92.000, Kereskedelmi Bank 1.050.000, Általános Takarékszövetkezet 180.000, Ingatlanbank 325.000, Pesti Hazai 3.850.000, Csehbank 21.000, Ganz-Danubius 5.200.000, Ganz-Villamos 175.000, Fegyver 1.395.000, Nova 130.000, Czukor 4.000.000, Georgi 599.000, Muzséhéztási cukor 350.000, Östermelő 290.000, Lámpa 215.000, Baróti 18.000, Méric 35.000.

Huszár Károly és Székely Ferenc nyilatkoznak a városi választásról

— A Hétfői Napló tudósítójától —

A városi választások — ha lassan is, — de közeledő terminusa újabb és újabb alakulatokban állítja frontba a várospolitika liberális elemeit. A napokban kipattant hír szerint már alakulaban is van egy olyan párt, amelyik egységes pártba tömörítene a liberális politikuskok és pártokat. Munkatársunk felkeresett néhány politikust és a kérdéssel nyert érteüléseinket az alábbiakban közöljük:
Megkérdeztük

Huszár Károly

is, ki a következőkben nyilatkozott:
— A várospolitikai kérdés most még egyáltalában nem aktuális. *Hüggök ezt el, kérem, nekem, hogy hibába foglaltok bizonyos körök annyira a választásokkal. Hol van még a választás!*

Székely Ferenc

az ellenek egyik legtervekénnebb vezetője a Hétfői Napló munkatársának a következőket mondta:
— Alakulaban van egy városi polgári párt, amely magában foglalja a közgyűlés liberálisabb ársnyaltát, me-

lyek most kiléptek a törvényhatósági bizottságból, továbbá Heinrich, Szérenyi, Ugron, Melli Béla, Ripka stb. urakat. Ez az alakulat elsősorban várospolitikai és nem kíván semmiféle nexust valamilyen politikai párttal.

— A program legelső pontja, hogy eltávolítsuk helyéről azt a jelenlegi többséget, mely komolytalan, hozzá nem értő munkájával elvesztette már ugris a fővárosi polgárság bizalmát és amely erőszakosságával és politikai amatőrködésével a lefolyt három év alatt teljesen lejártá magát. Budapest főváros legyen ismét egy tiszta, jól világított város. Lakás és élelmiszer tekintetében pedig szép, kellemes és praktikus legyen ez a város ugy, mint volt azelőtt. Ez a mi programunk nagyjában és minden hasonló törekvést szívesen látunk, eltekintve a jobb- és baloldali szélsőségektől, a Wolf-pártiaktól és a szociáldemokratáktól, kiknek szövetségére nem is reflektálunk.

— Ugy remélem, hogy a legközelebbi napok meghozzák ennek a kérdésnek teljes megoldását és a fővárosban kerülhetünk is meg fog alakulni az egységes polgári párt.

Országos kongresszust hívnak össze a háztulajdonosok

Tiltakoznak az „alacsony” házbéremelés ellen — Nem tűrik tovább házaik szocializálását

— A Hétfői Napló tudósítójától. —

Közudomás, hogy november elsőjére a lakók újabb drágulásra ébrednek. A lakbér, de különösen a holbterek emelése súlyosan terheli a közönség nagyon is ki nem egyensúlyozott mérlegét, és ugy a Lakók Szövetsége, mint az összes kereskedelmi egyesületek több ízben tiltakoztak Vass miniszternél a lakások és iátelehelyiségek nagymérvű megdrágulása ellen, mely újabb általános drágaságot fog előreláthatólag eredményezni.

De a háztulajdonosok sinesenek megelégedve a szerintük alacsony béremelésnek és elégedetlenségüket vasárnapon megartott intézőbizottsági ülésükön következő éleshangú határozati javaslatban juttatták kifejezésre:
Az intézőbizottság megállapítja, hogy a kormány azon eredeti elhatározásától, hogy a háztulajdonot visszaállítja, meggyőződése ellenére, egy politikai jellegű meggyőzés érdekében tért el, nem törődve azaz, hogy ezen eljárással, magát a polgári gazdaságot rendet ássa alá.
Sem a kormánynak, sem pedig másnak nincs joga polgári rendszerű államban a magántulajdonát évekre előre korlátozni.

ni, amikor a házakat továbbra is jól ingyenes használatra engedni át a lakóknak, amikor még a koldusok menhelyén megállapított béremelésnél is alacsonyabb béremelést állapít meg.

A háztulajdonosok azonban nem engedik feladni a háztulajdon semmiféle politikai szempontnak és

nem fogják tovább tűrni, hogy tulajdonuk minden más tulajdonnal ellentétben ily egyoldalú szocializálás alatt maradjon.

Nem fogják tovább tűrni azt, hogy a háztulajdonosok tulajdonát képező lakásokat, a lakól albréti uszora és sok millió lépési díjak által maguk javára értékesítsék. A háztulajdonosok nem lesznek tovább az állam és községek ingyenes adóbehatóit, amikor a lakbérüket teljes egészében adók és közüzemi költségek emésztik fel.

Az országos intézőbizottság kimondja, hogy a kellő előkészületek megtétele után országos kongresszust hív össze jogos önvédelem eszközeinek megállapítása végett.

A nemzetgyűlés üléseit továbbra is elnapolják

Politikai körökben élénk érdeklődés előzi meg a nemzetgyűlés keddi ülését, amelyet — mint ismeretes a szocialisták és több polgári ellenzéki képviselő hívatott össze. A Ház összehívásának oka, a szocialisták körében nyert információk szerint az, hogy a polgári ellenzék a lakbéremelés kérdésében jelentéktelen engedmények árán deferált a népjólléti miniszternek, holott az engedmények nem kielégítőek és éppen azokat a kiszisztenciákat sugyja a rendelet okik amágy is csak alig tudnak megbirkózni az élet terheivel.
A polgári ellenzék körében ezzel szemben azt hangsúlyozták, hogy a miniszter engedményei egyáltalában nem elégítik ki a polgári ellenzékét s ha a szocialisták nem siettek volna

a Ház összehívására akkor a polgári ellenzék köréből indult volna meg a kezdeményezés.

Bármint is legyen a dolog, az tény, hogy

a keddi ülés aligha fogja tulélni egy formális ülés keretét, amennyiben a házszabályok szerint csupán egy képviselő indokolhatja meg a Ház összehívását. Az első szónok a szocialisták köréből kerül ki s előreláthatóan Peyer Károly lesz. Peyer értesülésünk szerint nem csupán a házbéremelés kérdéssel indokolja meg a nemzetgyűlés együttartásának szükségét, hanem kiterjeszkedik is általános drágaságra is s kemény kritikával fogja illetni a kormányt, amiért

a hosszabb idő óta stabil korona dacára sem tudja feltartóztatni a drágaságot.

Ugyancsak ő napirendi indítványt tesz a Ház együtartására a legelőőbb aktuális problémák letárgyalásának befejezéséig.

A napirendi javaslatához a házszabályzat szerint négy képviselő szólhat fel. Ezek között lesz egy szocialista s a többi a polgári ellenzék köréből. Szilágyi Lajos ugyancsak fel fog szólalni a napirendi vitában. Hír szerint a legsürgősebb kérdésekkeli foglalkozik s rámutat a kormány tehetetlenségére a drágasággal szemben. Szilágyi környezteből azt az információt kaptuk hogy Szilágyi Lajos engedélyt fog kérni a nemzetgyűléstől, hogy a napirendi vita keretén túlmenő kérdésekkel is foglalkozzék, de — mint értesülünk — a kormánypárt többsége az engedélyt nem fogja megadni.

A kormánypárt köréből azt az információt kaptuk hogy

a keddi ülésen a nemzetgyűlés további bizonytalan időre elnapolja magát.

A többség ezt az elhatározását azaz indokolja, hogy Bethlen István gróf miniszterelnöknek tervei megvalósítására szükségre van még rövid időre, hogy zavartalanul és teljes erejével fejjeze be megkezdett munkáját. Amint ezzel készen lesz, maga fogja sürgetni a Ház összehívását, hogy a nemzetgyűlést munkájáról s annak eredményeiről tájékoztassa s a továbbiakban a nemzetgyűlés támogatását kérje.

A jelek szerint tehát bár a keddi ülés nem fog lefolyni minden izgalom nélkül, az bizonyosnak látszik, hogy csupán formális ülés lesz, amely után bizonytalan időre ismét elnapolják a nemzetgyűlés üléseit.

lett teremteni ezen gazdasági akciónak bel- és külpolitikai előfeltételeit, mert emékkül ehhez az akciónak hozzá sem nyúlhattunk volna. Ha már most valaki azt kérdezi, milyen helypolitikai előfeltételek vannak annak a kölcsönnek, amelyet meggyőzésért már fáradoznak, arra azt felelem, hogy olyan értelemben, mint ahogy azt kérdezik,

• kölcsönnek semmiféle helypolitikai előfeltételei nincsenek.

— De világos, hogy előzetes helypolitikai rendelkezés nélkül egyáltalában meg sem tehetett volna indítani ezeket a tárgyalásokat.

A külföldi kölcsönre szükségünk van

— A külföldi segítségre nekünk igenis feltétlenül szükségünk van. Sokan azt mondják, hogy ebben az országban gazdasági helyzetünket rendezőhozzainak külföldi segítség nélkül, tisztán és kizárólag saját erőnkkel.

— Azt mondják, hogy nem kölcsönt kell szereznii, hanem az ország termelését kell fejleszteni.

Németország szomorú helyzete azokat, akik nem elfogadják politikailag meggyőzőetl arról, hogy ez nem alkalmas eszköz.

Majd a miniszterelnök a gazdasági hiteltől szólott s kijelentette, hogy a kormánynak kötelessége gondoskodni arról, hogy a gazdaságadalom hitelszervezetit felépítsék s ezek utján a szükséges hitelhez jusson.

Reálpolitika vagy érzelmi politika

— Összefoglalva az eddigi gondolatokat, tényleg az ország nagyot haladt azokhoz a viszonyokhoz mérten, amelyekben három évvel ezelőtt volt. Sok gánesot és kritikát kaptunk, de ezek dacára is ma is változatlanul az az álláspontom, hogy a magyar politikának

reálpolitikának kell lennie és nem érzelmi politikának, még kevésbé pedig olyan politikának, amelyből egyesek akarnek előnyt szerezni.

Már pedig egy reálpolitikát nem lehet sem a lapjézők, sem a radikálisok egyszerű formára visszavezetni.

— Az építomunkában nekünk egy mestert adott a magyar történelem, a legnagyobb magyart Széchenyi Istvánt, aki azért volt a legnagyobb, mert amikor a korhadt falak ladünetéséről volt szó, nem riadt vissza attól, hogy az országom végigmenve propagandát csináljon azért, hogy azok leromboltassanak és amikor rákerül a sor az építomunkára, nem tekintett sem jobbra, sem balra, hanem a maga útján járva összehozta hordani azokat a konstruktív erőket, amelyekre egy építopolitika céljából ennek az országnak szüksége volt.

Ebben az országban a rombolás ideje véget ért.

Véget kell, hogy érjen. Nem sajnos, ha voltak korhadt oszlopok és falak és azok összedőlnek, vagy már össze is dőltek. Ma az építkezés következik s a romokból össze kell szedni azokat az építészeti eszközöket, amelyek segítségével szebb, nagyobb, lakásosabb épületeket építhetünk a nemzet számára egy új ezredév részére.

A miniszterelnök szavalt hosszantartó lelkes előzést. Majd Vass József miniszter szólott fel, akinek beszéde után dr. Koltár Ernő mondott köszönetet a megjelent minisztereknek.

A népgyűlés után a vármegyeház nagytérében bankett volt hol az első felkészítő a kormányzót éllette, majd a miniszterelnök üdvözlése után Bethlen István gróf mondott pohárköszöntőt, amelyben arra kérte az ország lakosságát, hogy becsülje egymásban a meggyőződést, a jóhiszeműséget, a hazaszeretetet s ezek az érzések serkentessenek minket a közös munkára.

A miniszterelnök szavait, aki Balassagyarmat polgáraitra üritette poharát, hosszantartó előzést követte. A bankett után a miniszterelnök a közalkalmazottak és különböző társadalmi egyesületek küldöttségét fogadta és a délutáni órák folyamán indult vissza a kíséretében levő politikusokkal Budapestre.

Corvin Színház

október 31-én

mutatja be az idei filmszezon megrázó és érdekes alkotását
Vicente Blasco Ibanez

Az apocalypsis négy lovasa

címtől regényét

Rendezte:
Rex Ingram

A főszerepekben:
Rodolf Valentine
és
Alice Terry

Jegyet már elővételben kaphatok!

Botrány a Fővárosi Cirkuszban

Petrovits nem érkezett Budapestre

Néhány nappal ezelőtt Czajda János magyar birkózójának bejelentette a nemzetközi birkózó-bizottság titkárnak, hogy Európa bajnokja címért utólag ő is meg akar küzdeni a bajnoksgá negy első helyezéjével.

Ma este Petrovits világhajnekkal kellett volna Czajának mérkőznie, de az orosz birkózó nem jelent meg. A hír elterjedése után botrány tört ki a cirkuszban, a közönség felállt helyéről és sokáig tüntetett a versenyrendezés ellen. A kedélyek csak akkor csillapodtak le, amikor a rendezőség bejelentette, aki a megváltozott program előadást nem akarja végig nézni, a pénzt vissza kapja. A közönség fele elfávozott, az ottmaradtak részére pedig ismét Sáncson-Czajda-mérkőzést rendeztek. Sáncson szónokolt, verekedett és állmaradt. Sírköt erőmutatványainál a hozzá nem értő rendezőség gondatlansága miatt súlyosabb sérülés érte.

Szerbek véres verekedése a Ráday-utcában

Véres verekedés színhelye volt vasárnap este a Ráday uca és Erkel uca környéke.

A Ráday uca 10. számú házában lévő kavarnérés a Budapestben lakó szerbek rendes találkozóhelye. Vasárnap este is nagy társaság gyűlt ott egybe. Zuko Achmed 21 éves napzármas már korábban berugrott és a kavarnérésbe érve, költödni kezdett ottlétve honfitársaival. Bojkovits Ferenc 26 éves gyümölcsös csandrára intette a hangos leányt, mire az fenyegetővé kiment az ucaára és ott egy kapuműködésbe vonult. Nemskóra Bojkovits is távozni akart. Alig lépett ki az ucaára, Zuko nyitott késsel nekigugrott és a pengét teljes erőből belédöfte, majd futásnak eredt. A sebesült támadója után futott és az Erkel ucaán már-már utólré, nikor a vérvesszőtől erejét fogyni érezte. Bosszújában revolvert rántott és kétszer egymás után a menekülőre lött. Egyik lövés csütörtököt mondott, a másik éelt tevesztett.

A lövédlázás zajára összefutott járókelők fogták el Zukot, Bojkovitsot a mentők súlyos sérüléssel a Rókus-kórházba vitték. Zukot pedig előállították a IX. kerületi kapitányságra, ahol őrizetbe helyezték.

Csökönys kivándorló

Disszidatloncások leugrott a robozó vonatról és visszazsókótt Rusziába

Az osztrák-magyar határon az utolsó időkben a csempézeknek kívül tömegesen szöknek át munkát kereső magyarok. Talán Ausztria „stabil koronája” csábítja őket, vagy a nagy munkanélküliség hajtja ki mindannyijukat, — nem tudjuk, ellenben most jön a hír, hogy megint elfogták egy magyar társaságot, amelyik átlépte engedély nélkül a határt.

Egy ilyen társasággal tartott Szabó Márton fejevári pincér, akit már egyszer visszazsoppaltott az osztrák igazságszolgáltatás. Ez azonban egy csöppet sem riasztotta vissza Szabót s két héttel ezelőtt ismét átszökött többdelével — az osztrák határon. Ausztriában kapott is alkalmazást s egy étteremben mint pincér dolgozott egy hétig. A bejelentőlapjára azonban rávezette, hogy magyar s erre lakásdjára feljelentésére elfogták, mebbüntették és egyhétl fogház után visszazsoppalták.

Szombaton indult a vonni Szabó Mártonnal és a többi főlonecel, akiket a soproni rendőrségnek akartak átadni. Szabó Márton azonban nem nyugodott bele sorába s a robozó vonatról Semán közűség határában kiugrott. A kupét,

ahol a főlonecel voltak, kisérők tartották őrizetben, de a pincér felszökötta az ajtót és dalszkadni kezdett az örökkel. Hosszú küzdelem után sikerült is megszabadulnia tőlük és a pincér természetesen azonnal utána siettek, de későn. Szabó a teljes sebességgel robozó vonatról oly ügyesen ugrott ki a vonat ajtaján, hogy nagy lyban röpült le a föllégeről és terült a vetések között, de csak pár pillanattig.

mert a következő perében fölugrott és eltűnt a bokrok és fák között.
A vonatot nem állították meg s csak a legközelebbi állomáson tudták intézkedni a szökésny kérekerítésére vonatkozólag, azonban eredménytelenül: a főlonecel teljesen nyoma veszett.
A soproni rendőrségen úgy tudják, hogy Szabó bizonyára ismét Ausztria felé vette útját s ez irányban folytatja a nyomozást.

Elfogták a ferencvárosi pályaudvar fosztogató tolvajbanda tagjait

— A Hetfoi Naplo tudósítójától —

A Ferencvárosi pályaudvaron az utóbbi időben feltűnő módon elszaporodtak a tolvajlások Ismeretlen tettesek rengeteg mennyiségű árut lopnak el a pályaudvar külső vágányain levő vagonokból, amelyekben teherárkú várak elszállításra.

A rendőrségnek sikerült a fosztogató banda vezérét elfogni, a tetteseket azonban napokig hiába keresték. A detektívek munkája azonban sikerrel járt, mert vasárnap délelőtt mintegy

tizenkét embert állítottak elő a főkapitányságra, akik tagjai voltak a vasuti kocsikat fosztogató tolvajbandának.

Vasárnap még nem halgatták ki őket részletesen. Közülük többen azonban már beismerték a lopásokat. Megneveztek az orgazdát is, akiket tegnap délután állítottak elő a detektívek. A lopott árúk összege *talulható a harminc millió koronát.* A vizsgálát természetesen még folyamánban van.

A munkanélküliek garázdálkodása Németországban

A rendőrség a fosztogatókat árialmállanná tette

Bochum, okt. 28.

(Havas.) Munkanélküliek kísérletet tettek egy szénraktár kifosztására. Ebből az alakalomból össze ütközésre került a sor. Négy embert megöltek, tizenhat pedig megsebesült.

Gelsekirchen, okt. 28.

(Havas.) Itt fosztogatókra került a sor. A rendőrség szíjjel szórta a munkanélkülieket. Több sebesülés történt.

Düsseldorf okt. 28.

(Havas.) A munkanélküliek ma tüntetéseket rendeztek, amelyek folyamán kifosztották az üzleteket. A rendőrség szíjjel szórta a munkanélküliek felvonulását és számos résztvevőt leartóztattott. Az üzleteket bezárták.

Eisen, okt. 28.

(Havas.) A Krupp-művekben történt fosztogatók alkalmával a munkások megsemmisítették az üzleti könyveket.

Egy tőzsdebizományos százmilliót sikkasztott

Azután Bécsbe szökött

— A Hetfoi Naplo tudósítójától. —

A rendőrségre számos följelentés érkezett egy tőzsdebizományos ellen, aki közel száz millió koronával károsította meg a feleit és azután megszökött Budapestről. Haas Jenő pár hónappal ezelőtt még bankhivatalnok volt, azután megvált a bankjától és önállósította magát. A Kálmán-uccában irodahelyiséget rendezett be és tőzsdei ügyletekkel foglalkozott.

A Kálmán-ucca egyik bérházában négyyszobás lakásban lakott és az egyik szobát irodahelyiségül használta. A lakás rendkívül elegánsan volt berendezve, milliókat érő sző-

nyekkel és díszműtárgyakkal. A felek, akiket pazar eleganciával berendezett lakásában fogadott, feltétlenül megbíztak benne és ezért Haasnak könnyű volt üzletfeleit megkérásítani.

Haas a megbízásoknak nem tett eleget. Az eladásra kapott értékpapírok összegét a saját céljaira fordította, a vételi megbízásokra kapott pénzüsszeget szintén a saját veszteségeinek a fedezésére fordította. Így lassanként teljesen elmerült az adósságokban. Mikor a felek sürgették a pénzüket, különböző kifogásokkal hitegette őket. Pénteken

azután megtűdték, hogy Haas elutazott Budapestről és a lakását zártta. A hitelezőknek gyamas volt a dolog, jelentést tettek a főkapitányságnak, ahonnan detektíveket küldtek ki Haas lakására.

A rendőrség azután megállapította, hogy Haasnak a Kálmán-uccai lakás nem volt a sajátja, hanem csak egy szobát kapott albérlésbe. A lakás a dűszgárdy földbirtokos barátjé, akinek távollétében használta a szobát.

Valószínű, hogy Haas Bécsbe szökött, ahol rokoni vannak. A kérésült közel százmillió koronát követelnek a sikkasztó tőzsdebizománystól, akinek a kérekerítésére a rendőrség megtette a szükséges intézkedéseket.

Az angol kormány a francia feltételek enyhítése mellett

London, október 28.

(Havas.) A kabinet a jövő hét elején ülést tart, amelyen megvitatják a szakértők összeajvetelének kérdéssére adandó francia-belga választ. Azt hiszik, hogy az angol kormány a francia feltételeknek némi enyhítését fogja kívánni.

Film és Mozi

o Az Uránia a Páris grófnője két részes filmjét együtt egy előadásban mutatja be 5, 7, 9 és 10.10 órakor.

o Páris grófnője az Urániaiban teljes egészében (mindkét rész együtt) egy előadásban látható 5, 7, 9 és 10.10 órakor.

* A Mozgókép Otthonnak minden előadását szűfölt házak kacsúgása és tansa kíséri. Max Linder a „Maison Corallie”-ben a filmhumor verhetetlen és feltömlathatlan alakítását nyújtja. A darab szellemes, humortel, rendezése briliáns. Múltó kiegészítése a pazar műsor-nak a „Bolondos Istók” című 6 felvonásos amerikai vígjeleny, főszereplője Willy Rogers játéka a legnagyobb szűfűzi alakítások egyike. (4, 6, 8, 10).

* A Harry Piel műsor a Kamarában ma 4, 6, 8, 10 órakor.

* Kelet Mozgó (Baross tér) héttől csütörtökig Ciklon (Haragszik a tenger, Ham az árszi hajós és Szerelm a kőorszában, péntektől vasárnapig: Raffles az uri betörő és a kisérő műsor. Előadások hétköznap 5-7-9, ünneppnap 3-5-7-9 órakor.

Rottenbilleru.37 ODEON Rottenbilleru.73
Telef.: I. 2-62
Hétfőtől-szerdák: Páris grófnője 1. — Csütörtől-vasárnapig: Kigyómarás és a Két „6”-burleszk.

Kis Komédia VI. Révay-ucca 18. sz. Telefonszám: 114-22.
Rott és Steinhardt fölléptével: Vigetűskli és Sein Kompagnon. — Kezdeté 8 órakor

EST-mozgó IV. ker., Irányi uca 31
Telefonszám: 118-33
Hétfőtől-szerdák: A tyoni fetőr és a kiváló műsor. — Csütörtől-vasárnapig: Kigyómarás és a kisérő műsor

ORIENT VI. kerület, Izabella és Aradi uca sarok. Telefon: 150-57.
Hétfőtől-szerdák: Farkas, Pütkősdli törű. Csütörtől-vasárnapig: Gyamas és a foytes kisérő műsor.

Fehérbútorok, könyha, alűszoba, hűtőszoba, csúlis elűrendűek, szőnyeg, matrikók alkalmi árakon Freiler asztalosmesteré. VIII. kerület, uca 1. szám. Telefonszám: József 21.

PESTI KABARÉ

Minden este 9 órakor

VII. kerület, Erzsébet-körút 49. (a Royal-szálló épületében)

Igazgató: Ujváry Ferenc

a Góth művészpár vendégjátéka

Mielőtt bármilyen

ingatlant venni vagy eladni!

szándékozna, saját érdekeiben el ne mulesse a belváros legelőkelőbb ingatlanforgalmi irodáját

„FUNDUS” INGATLANÉRTÉKESITO VÁLLALATOT

V. József-tér 13. (Fürdő-ucca sarok) Telkeresni. Telefonszám 186-54

Aranyakat 7000-11000-19

briliáns, ezüstöt, rézlegetket mindenkinél drágábban vesz a KŐZPONTI ÉKSZERELVŐ József körút 17. szám Telefonszám: József 61

HIREK

A Franzstadtnban már macskát is lopnak

Megkerült a másfél milliós angora macska

— A Hétfői Napló tudósítójától. —

A Szerepeny uca 16. számú ház udvarán bűnös sétálgatott egy hatalmas, fehér angora-macska. Szendrő Béláné volt a szép állat tulajdonosa. Egy szép napon az angora-macska eltűnt. Szendrőnapon a gyapúréll, mert az állat nem alaphatta valaki, mert az állat nem szokott elcsatangolni és följelentést tett a IX. kerületi Kapitányságon, hogy a másfélmillió értékű macskát ismeretlen tettes ellopta.

A detektívok megindították a nyomozást és meg is állapították, hogy a Szerepeny uca házban lakó fiatalkorú fiú titokban látta, hogy a macskát valjában kiadta a ház kapuján. Különösen fogták a fiút, aki keszerves zoknya közben be is ismerte, hogy a macskát ő lopta el.

B. Imre banktisztviselő vette meg a fehér angora-macskát a fiútól 160.000 koronáért és hazavitte ajándékul az édesanyjának. Arról persze mit sem tudott, hogy a fiú lopta az állatot. A szabhatványer koronát a gyermek hány nap alatt elköltötte, cukrászdára és gyümölcsre.

A banktisztviselő, mikor tudomást szerzett a históriáról, azonnal visszadta a macskát jogos tulajdonosának. A fiatalkorú ellen az eljárás folyik.

— Az úszó korzó. A korzó, a pesti Nettel elvadászhatatlanul összerögzött Duna-korzó, most bucsuzik el a pestiekől, a korzó komoly sétálóidő, a napernyős, illatos dómáktól, a bucsuzó bakfiktól, a korzó minden fegyverekéitől. A Buchwald-néniék és a ládvázi teraszok pincérei egymás tetelére rakják a székeket. Egymás ölébe ültek, és öket, hogy pihenhessenek jönni lassan. A Gellérthegy szerpentint útján szűk meg száz sárga gázláng humoron át gyanúsan, csúfolva a pesti korzó kései galaváltóját, akik talán kopott, fakult nyári emlékeket jönnék keresni a Duna partjára és alkák fűzős borongóját össze a felhajított kabátjában, mikor a víz fekete tükré fölött mint halárra sebt sebt madár sájkolt fel hosszan, elnyúlva a lila tölves hajók szírében. És a ködös októberregi esték szellője elkapott műszakifoszlányokat hoz ki az aranyéjszák, tükrös bűvélőházból és sirva bucsuztatja az úszó korzót.

— Az ötvenéves Hódmezővásárhely. Hódmezővásárhelyről jelentik, hogy a város tőrvényhatósága ma, vasárnap ünnepelte ötvenéves jubileumát. A városban az alkalommal jubileumi, ünnepi díszközgyűlés volt.

— Bonar Law súlyos beteg. Londoni távirat szerint Bonar Law Anglia volt miniszterelnöke súlyos beteg. Szabájába az ápolók és orvoson kívül senki se léphet be.

— Határkijárat. Békéscsúrról jelentik: A gyulavári Dénesmajor mellett elhúzódt határkijárat megöröült. Gelvécsmajor és erdőseget Magyarországhoz csatolták. Az átadott területeket dr. Vangyel Endre, a főszerbíró képviselője és gróf Almásy Alajos nagybirtokos vette át.

Borzalmas gyilkosság Ujpesten

Keresik a megölt éjjeli őr gyilkosát

— A Hétfői Napló tudósítójától. —

A lapok megírták, hogy szerdáról csütörtökre virradó éjjelen Ujpesten a Viola-utca és a Lőrinczi-utca sarkán holtan találtak Rapola Lejós éjjeli őrt. A feje több helyen be volt szakítva és a testén szürk sebeket találtak. Az újpesti rendőrség a nyomozás során azt állapította meg, hogy Rapolát egyszerű verések között ölték meg.

A gyilkosság körülményei azonban gyanússá tették az esetet és ezért a titokzatos gyilkosság aktáit átették a budapesti főkapitányságra, ahol Mészáros István rendőrfővezető és Pette dr. detektívfelügyelő vették kezükbe a nyomozást. Az újabb vizsgálat megállapította, hogy Rapolának, aki a Heller és Brentink olajgyár alkalmazásában állott,

sok haragosa volt, mert a főnökének bejelentette, hogy a munkások és keszcsik közül többet állandóan lopnak a gár telepein.

Valószínű tehát, hogy valamelyik tolvaj munkás ölte meg bosszúból a kötelességét teljesítő éjjeli őrt. Erre vonat-

kozólag tettek tanuvalomást a rendőrségen vasárnap délelőtt. Az egyik tanu elmondta, hogy

a gyilkosság éjjelen zöld katonazubonyos, sportsapkás fiatalembert látott ölködni a gyilkosság színelőlyén, akinek vasdörög volt a kezében.

Egy másik tanu viszont azt mondotta, hogy amikor a gyilkosság történt, segítségkiallásokot hallott, a hangok irányába szaladt és akkor a fenti tanu által adott hasonló személyleírásu fiatalembert látott futva menekülni. Utána szaladt, de nem tudta beérni.

A tanuk által bemondott személyleírások alapján vasárnap délután

két gyanus fiatalembert állították elő a rendőrségre,

az egyiknek azonban sikerült alihit igazolni és ezért kihallgatása után szabadon engedték. A másikat ellenben egyelőre még fogva tartják, mert nem tudja pontosan igazolni, hogy agyilkosság idején hol tartózkodott. A vizsgálat folyik.

— Kommunista tüntetések Párizsban. A párizsi spanyol követésget előtt a kommunisták nagy tüntetést rendeztek spanyolországban letartóztatott Maten és Nicon kommunista vezérek érdekében. A rendőrség közbelépése megakadályozta a tüntetés továbbterjedését. A tüntetésből kifolyólag nyolc letartóztatás történt.

— Rákosi Jenő ünnep Sopronban. A soproni Szent Benedek-rendi főgimnáziumban, ahol Rákosi Jenő örettségizett, vasárnap leplezték le a nagy magyar író emléktábláját. Este a soproni Városházában Rákosi Jenő tiszteletére díszelőadás volt, ahol Rákosi Jenő Magdolna című színművét adták elő nagy sikerrel. Az előadás előtt az ottani ismeretlen kör köszöntötte Rákosit, aki meglepő szavakkal válaszolt. Az előadás után a Pannónia-szállóban bankett volt.

— Nyolc nap és egymillió korona az olesát eselőért. Egy Stefánia úti villa tulajdonosója, Gomperceky Vendelné eselőjét a házban lakó Lónyay Istváné magához akarta esabitani és ezen a két asszony összeveszett. Lónyayné férje aztán Gomperceky Vendelt vont felelősségre és a szöváltás hevében botal megölte az idős embert. Csépay dr. Járásbíró Lónyay Istvánt 8 napi fogházra és 1 millió korona pénzbüntetésre ítélte.

— A szakaszjegy reprise. Tegnap reggel a villamosra szálló publikumnak szép meglepetésben volt része a villamosfűzősárga jóvoltából. Ugyanis az új villamosfűzősárga visszahozta a szakaszrendszert. Mondani sem kell azonban, hogy a békebeli szakasz hat krajcárját a villamosfűzősárga nem felejtette átértékelné ötszáz koronára. A szakasz ötszáz, a vonaljegy hétszáz, az átszállójegy nyolcszáz korona lett. Tévedések elkerülése végett fűző ellenőrök ügyeltek fokozottabb mértékben a kalauzokra és mondani sem kell, hogy több esetben csak hosszas vita után tudták kiegészíteni a kalauzok az utazó közönséggel. Egy-két esetben hozsán szálltak le az emberek a villamosról, de végeredményben mégis mindenki kényser-békét kötött és keserű arccal elfogadta a villamosfűzősárga új ajándékát.

— Akik bittal vadásznak nyulra. A napokban vadászat volt gróf Somssich Gyula menyecsi uradalomban. Vadászat után a sulyosan esebesült, de megugrott nyulakat 8 hajtó felkutatta és botokkal agyonverte, összeszedték. A esendőrök azonban rájöttek a turpisságra és a bittal vadászó aynafiatka feljelentették.

— A budai dalárda ünnepe Ismeretes, hogy az Amsterdamban megtartott nemzetközi dalosversenyben a Budai Dalárda első díjat és több kitüntetést nyert. Az értekes kitüntetéseket vasárnap délelőtt Wrtstein házái követ ünnepélyes keretek közepette adta át a dalárda vezetőségének. A fényes ünnepélyen Sipőcz János polgármester, dr. Ripka Ferenc udvari tanácsos és Zilahy-Kiss Jenő is résztvettek.

— A debreceni városi tisztviselők ott-hagyják állásukat. Debrecenből jelentik, hogy a város vezetőségéhez ötven tisztviselő memorandumot nyújtott be, a melyben bejelentették, hogy a nehéz megélhetés miatt ott-hagyják állásukat.

— Házasság. Vasárnap tartotta esküvőjét Bolgár Mária Stern Miklóssal, a Hermes-bank főtisztviselőjével. Az új frigyet Hevesi Simon főrabbi előkelő közönség jelenlétében áldotta meg a dolányneucci templomban.

— Elemtuntak. Vasárnap reggel 9 órakor Dabi György 63 éves segédmunkás a Losonci uca 17. számú bérház második emeletéről leugrott. Mire a mentők a helyszínre értek, a szerencsétlen ember sérüléseibe belehalt. Holttestét a bonctani intézetbe szállították. — Osephka Ádámné 4 éves háztartásbéli nő a Török uca 7. szám-alatti lakásán lúgkőddalal megmérgezte magát. A mentők életveszélyes állapotban a Rókus-kórházba szállították.

— Harangszentelés a Városmajorban. A Városmajor most épülő temploma ajándékozás útján három haranghoz jutott. Kettőt Lósy Viktor József vezérigazgató, egyet pedig Czikó Imre árvaházi igazgató ajándékozott az épülő ny plóbiánatemplomnak. A harangokat vasárnap délelőtt szentelte be Mészáros János érseki helytartó a hívők ezreinek jelenlétében.

— A lelküdhetetlen drágaság a lábbelől is nyilvánul. Felményre esőkken cipőszállás, ha Palma-kaucuk talpvédőt használ. Minden cipőszél és bőrkerekedőnél kapható e szenczőlés új cikk.

— Politikai gyűlések a vidéken. A vasárnapi napot a keresztény ellenzéki politikuskok arra használták fel, hogy vidéki városokban ismertessék politikai álláspontjukat. A keresztény ellenzéki blokk vezérei az úgynevezett fajvédők Gyöngyöspón és Mátészalkán tartották gyűléseiket. A már szokásos körülmények között Gömbös, Echaradt, Zsitvay, Utain sib. beszélték a „fajvédelmi” politikáról, amelynek sarkalatos pontjait már annyira ismeri a közönség. Ujpesten a keresztény-szocialisták vezére Haller István tartott beszédet ötszáz főnyű közönség előtt, míg a Magyarországi Munkáspárt képviselője Dénes István Orosházán tartott beszámolóit, ahová Nagy Ernő nemzetgyűlési képviselő is leköszerte.

— A vonat elvetette magát. Vasárnap délután Treiber Gyula 21 éves közkapta a kerepesi úti vasúti átjárónál a vonat elvetette magát. Életveszélyes sérüléseket szenvedett. A mentők az I. számú helyőrségi kórházba szállították. A fiatal katona tettének okát nem tudják.

— Hősök emlékünnepje Orosházán. Vasárnap délután négy órakor leplezték le az orosházai református templomban a világháboruban elesett hősök márványból készült emléktábláját. Az ünnepély istentisztelettel kezdődött, mely után Csizmadia András nemzetgyűlési képviselő mondott ünnepi beszédet. A másor többi számai szavalatok és énekszámok tartkoztak.

— A Nyugdíjasok Országos Szövetségének közgyűlése. A Nyugdíjasok Országos Szövetsége vasárnap délután tartotta meg közgyűlését dr. Marschalkó János elnöklésével, amelyen az alapszabály módosítását, a tagdíj felemlését s a villamosdíjak megtérítését sürgették. Kovácsi István évi jelentése után hosszabb vita indult meg, hogy a tagok vettség pénzét miként fordítsák a tagok segélyezésére. Hosszabb vita után egy döntötték, hogy a szövetség tőkéséből nyaraló- és üdülőházat rendeznek be, a hol a szegény nyugdíjasok otthonra találjanak.

— A Lafontaine társaság ülése. A Lafontaine társaság vasárnap tartotta ülést az Akadémia termében. Ismertették a befolyt többszázéves koronás adományokat, majd bejelentette a föltitkár, hogy a dorpatl egyetemre meghívott Csekey István dr. megküldte egyetemi székfoglalója szövegét. A longyel írók Petőfi-ünnepsége és Later István dr. felolvasása szerepelt még a napirenden, végül Kunos Ignác dr. japán meséket mutatott elő és Pethő Attila egy Horatius-ódt szavalt el.

— Ismét elfloktak egy kosztprénczesalót. A napokban a főkapitányságra több feljelentés érkezett Farkas Jenő 32 éves magánhivatalnok ellen, aki nagyobb összegeket vitt fel azzal, hogy magas kosztprénczel elhelyezt azokat, de a pénz felvétele után eltűnt. A Saigethy-csoport detektívjeinek ma délelőtt sikerült megtalálni a szállásos fiatalembert, akit előállították a főkapitányságra. Megállapították, hogy a budapesti királyi büntetőfőtanácsok lopás miatt kárhozt. Farkas Jenő bevallotta, hogy körülbelül 20 millió koronát csalt ki felektől.

— Elgázolások. A Margithidon. Gross Imre napszámost elütötte egy autó. Az autó az elgázolás után elrohogott. — Valent Béla 8 éves tanuló a Baross téren elgázolta egy autó. A szerencsétlenül járt gyermek súlyos belső sérüléseket szenvedett.

— Tettenéft betörő. Szoborocky Norbert 54 éves napszámost tetten érték, amikor az Andrássy-út 108. számú villában Bolgár Ferenc főispán lakásába betört és a székényeket felzsaroltta. Előállították a főkapitányságra, ahol kiderült, hogy lopás miatt eljárás van ellene folyamatban. Letartóztatták.

Horvát és Halász

angol, francia divatkelmek és selymek nagyáruháza

IV, Váci-utca 26. szám. Alapítottatt 1895. évben!

Ertesítjük a t. vevőközönséget, hogy a kockás és csikos occasió eladásunkból visszamaradt több száz maradékot a napi ár alatt tizenöt-husz százalékkal olcsóbban árusítjuk!

Ezen árusítás keretében eladásra kerülnek az angol és francia kreációk legújabb termékei aljakra, ruhákra és kosztümökre. Ajánljuk ezen alkalmi árusítás mielőbbi kihaználását, mert a fenti árkedvezményt csak igen rövid ideig van módunkban nyujtani!

A HÉT KÖZGAZDASÁGA

A kontremín győzelmet aratott a pesti tőzsdén

A közgazdaság legnagyobb csodája a magyar piacon. Megvalósították a kétféle értékű koronát — Mit várhatunk a legközelebbi tőzsdéktől

A világtörténelemben eddig páratlanul álló gazdasági jelenséggel állunk szemben, ha a budapesti értéktőzsdén legutóbb lejártszerű eseményeket veszünk kritikai bonékok alá. Egyetlen ország gazdasági életében sem fordult elő az, hogy míg a fizetési eszköz értékelési ereje a mindennapi közszükségleti cikkekkel napról-napra csökkenő tendenciát mutat, az értéktőzsdén ugyanezen idő alatt a részvények árfolyama olcsóbbodik s az ártörzsszámítás négy hét alatt felére csökkent azokat a kurzusokat, amelyek a pénz magasabb vásárlási erejével forgalomban voltak.

A magyar koronának stabilitása mellett lehét belső vásárlási ereje majdnem a felére csökkent, ugyanakkor az értékpiacon a részvények árfolyama a felére redukálódott.

Minden megdrágult s drágul továbbra is ebben az országban; a legfontosabb elsőrendű szükségleti cikkek, a vasut, a posta, a lakbér, a villamos, a cipész, a szővő, végig az egész vonalon a horbályig, — ellenben a tőzsdén minden olcsóbbodott s továbbra is lefelé haladó tendenciát mutat.

Fejtelejére állították a józan ész, halomra döntöttek minden gazdasági elmeletet a megvalósítottak íme a technika legnagyobb csodáját, a fából vasarkát.

Ha bármely okból, esetleg a magyar korona felfelé tendálás következtében a tőzsdén nagy áresések következzenek be, de az így kifejezést jutó pénzkurzusok mellett ugyanannyit, vagy csak lényegtelenül kevesebb árú vásárolhatunk, akkor a veszteség igen csekély jelentőséggel bírna. A jelenlegi helyzetben azonban éppen az ellenkező helyzet állunk szemközt. A tőzsdén az árfolyamok négy hét alatt a felére csökkentek, a külső piacon ezalatt az árúcikkek a kétszeresére emelkedtek, úgyhogy a tényleges veszteség a befektetési tőkének ma már négyszeresére emelkedett.

Egy egyszerű példa mindjárt bevilágít ebbe az ominózus ügybe, melynek mesterkedtsége nyilvánvaló.

Négy héttel ezelőtt az Általános Kösszen tőzsdéi árfolyama 3.500.000 korona volt, ugyanakkor egy kilogramm borjuhús ára 9—10.000 korona között mozgott. Ma a Kösszenért 2.100.000 koronát kapunk, viszont egy kilogramm borjuhús ára 18—19 ezer korona között hullámzik. A Kösszen részvényeit ez idő alatti pedig nem higitótták fel, viszont a szén ára horribillisan emelkedett.

Bizonyos, hogy külpolitikai okok alá-tamasztanak bizonyos leányvállalati tendenciát, elvitathatatlan, hogy a pénzszűke a súlyosnak megnevekedett pénzigényléseket a mai jogkibocsátás mellett nem elégítheti ki, de ezek az okok így súlyos ártörzsszámításokat egyedül nem okozhatnak. Olyan körülmények játszottak közre a budapesti tőzsdén nagy lejárásában, melyek a rosszkarakterű, a kintenzáró való károkozás elítélendő kriteriumát hordják magukon s amelyek

további toszódása az ország gazdasági katasztrófáját vonhatja maga után.

Nyíltan és minden kerítés nélkül kimondhatjuk, hogy a tőzsdéi krach legfőbb előidézője a jól szervezett kontremín, mely példátlanul hatalmas győzedelmet aratott, a magára hagyott és gyenge ellenállású pesti tőzsdén s amely-

nek nyíltan bevallott szándéka ezt a destruktív munkát tovább folytatni.

A kontremín győzött az egész vonalon. Olyan herosztrázési munkát produkált, mely vétekszik az athéni Akropolisz felgyújtásával. A kontremín nem átalította, hogy szövetségre lépjen az ország legnagyobb elleneségeivel, a bécsi és berlini sberháddal, mely a „szent profit” érdekében hajlandó föláldozni mindent s amely sem nemzetet, sem hazát nem ismer.

Ebből a szempontból tekintve a dolgot, a kontremín műve nem egyéb, mint haszárúda, sulyosbítva azzal, hogy az ország legdrágább elleneségeivel szövöttek közgazdasági fejlődésünk megfajlására.

A tőzsdé szomorú helyzetének megváltoztatását ezekután természetesen rövidesen nem várhatjuk. Nem várhatjuk már azért sem, mert a pénzintézetek jákara a kontremín erejével szemben gyöngének bizonyult, hiszen a hétfői nap bankintervenciója csak egyetlenegy napig tudott gátat vetni a kontremín pusztító hadjáratainak. Már a következő tőzsdénapon, szerdán ismét a fodezőlen eladók hada vált urrá a piacon. Azok a hatalmas tökék, melyek a legutóbbi tökémelesek alkalmából a pénzintézetek trezorjaiba vándoroltak, nagyrészt felomcsódtak a saját vagy patronizált vállalatok részvényeinek felvásárlása folytán.

A természet törvényeit megváltoztatni azonban mégis csak ideig-óráig lehet. A legnagyobb energiák, a leghatalmasabb tökék sem tudják sokáig folytatni azt a küzdelmet, mely ellenében áll azokkal a szabályokkal, melyeket emberi erő feltartoztatni, megváltoztatni nem tud.

A korona belső vásárlási erejének csökkenésével feltétlenül s rövidesen be kell állania annak az időpontnak, amikor a tőzsdéi értékek is villámgyorsan behozzák eddigi veszteségeiket s arra az árszintre helyezkednek, melyeket a valóságban megérdemelnek.

Hogy ez az időpont mikor következik be, az tisztán és egyedül attól függ, meddig icht fedezellen eladósodik a kontremín operációja, s meddig segítik elő szövetségesei társai az idegenek tulajdonát képező papirosokkai, a kontremín hazaáruló tevékenységét.

MÁRKA
még pedig értékes márka ma az egész világon a valódi

DIANA
sósbor-szesz

melyet nemcsak ideháza, hanem a leg-távolabbi tengerentúli országokban is olt találunk mindenütt, ahol fájdalomt kell csillapítani. — Hatása csodálatos. Valóságos első segély a házbán!

Mindenütt Kapható

1 kis üveg ára O K — 90
1 nagy üveg ára O K 230
(megfelel kb. 4 kis üveg tartalmának)

1 nagy üveg ára O K 460
(megfelel kb. 8 kis üveg tartalmának)

Jelenlegi szorzószám: 3700

Hajdn Zoltán — a londoni főtanácsban. Az Anglo-Ausztrian Bank Limited központi igazgatósága elhatározta, hogy a bank központi főtanácsában helyet ad az utóállamokban működő intézetek legfőbb funkcionáriusainak. A magyar intézet részéről — értesüléstünk szerint — Hajdn Zoltán ügyvezető-igazgató, bankélettünk e nagyszerűm kiválóságát választják be az Anglo-Ausztrian Limited londoni főtanácsába.

Egy szegényteljes tökémelesek. A tőzsdé legszűkebb annaleseiben sem fordult elő olyan tranzakció, melynél az elővételi jog a részvény árfolyamának alig három százaléka. A szindikátusi profitétség ezt is megermentette. A Horvát-Szlávon Jelzőbanknak elővételi joga 40.000 koronás árfolyam mellett 1300 koronás emelkedett. A vállalat a magyar részvényesek elővételi jog gyakorlatát a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknak intézti, mely valamikor a vállalat alapítója is volt s a befizetendő dinárokot oly magas áron szabta meg, hogy alig van részvénytulajdonos, aki az elővételi jogot gyakorolná. Nincs kizárva, hogy a joggyakorlat megnehezítése s az elővételi jog mesterséges leszo-rítása tervszerűen történik, hogy az új részvényeket a befentesek vásárolhassák össze, hogy azután felhajtva újból a részvény kurzusát, esetleg 100.000 koronáig ismét nyakba sözhassa a gyanúlan közönségnek.

A hét legrosszabb vice

— Mit szó hozzá, a beszz talpraállította a legfőbb bír-zárnert...

... ? ? ?

— A krach következtében sürgösen eladták autóikat és most ismét gyalog járnak.

A Patria-részvények kottirozása. A Patria Biztosítási részvényeit, amelyek a magánforgalomban már néhány hete nyolcvan ezer koronáig terjedő kurzuson szerepelnek, legközelebb bevezetik a hivatalos forgalomba is. A Földhitelbank érdeklőrebe tartozó részvények tőzsdéi intézését Halász Lajos bankháza végzi.

Ma vezetik be a Just Izó részvényeit a tőzsdén. Illetékes helyről közlik velünk, hogy a Just Izó részvényeit hétfőn vezetik be a tőzsdé hivatalos forgalmába. A Just Izó a nem jegyzett papír egyik legrégibb s legkedveltebb papirosa volt s valószínű, hogy a hivatalos forgalomban is megállja helyét.

A Baróti részvények karrierje. A tőzsdé a siralmas napjában, mikor a legtöbb nehéz papíros 20—50 százalékos ártörzsszámítását szenvedett, feltűnt, hogy a Baróti szeszrészvények szikrázó felkése. Árfolyama a legrosszabb napokon tartott volt de több esetben még javult is kurzusán. A Baróti részvény-többsége tudvalevőleg a Kéve érdeklőségbe került, mely nyilvánvalóan jobban manazsálja, mint előbbi patronizálja.

x A Magyar Általános Hitelbank igazgatósága elhatározta, hogy a részvényesek f. é. november 8-ára egybehívandó közgyűlésén az alapítóknak 1.231.666 részvényre oszoló 488.666.400 koronáról (mely nem kerek összeg tudvalevőleg az Iparbank legutóbb történt beolvastásával kapcsolatos tökémelesekkel keletkezett) 550 millió koronára leendő föl-emelését fogja javasolni. A kibocsátásra kerülő 153.334, egyenként 400 korona névértékű, az 1923. évről már osztalék-jogosult új részvényből 28.334 részvény. mely az eddigi alapítóknak 2 1/2 %-át sem éri el, a f. é. június 16-iki rendkívüli közgyűlésen nyert alapszabályozási fel-hatalmazás értelmében az alapító kikörelítésére fog szolgálni. Ezeket a részvényeket — közbene szindikátusi mellőzésével — az intézettel tulajdon-mórszt régtől fogva szoros üzleti kapo-slatban álló legelőrangú nyugateurópai cégek közvetlenül vszik át napi ártörz-számításban tartás befektetésére. A fennmaradó 125.000 részvény a részvényeseknek az elővételi joguk alapján 10:1 arányban, a közgyűlés által megállapítandó ár-folyamon felajánlatni. Minthogy úgy a szabadkésztől elhelyezendő összes 28.334 részvény ellenértékét, valamint a kül-földi részvényesek által az elővételi jog alapján átveendő új részvények kibo-csátási árát is a külföld fogja befizetni,

az alapítókémelesek művelőinek a fent-említett módon való lebonyolítása nemcsak a hazai piac nagyobb megterhelésé teszi elkerülhetővé, hanem az ország közgazdasága a külföldről befolyó töké-rőven még számottevő anyagi eszközök-höz is jut. Pénzügyi körökben úgy lát-lik, hogy e műveletről — amennyiben időközben a tőzsdéi helyzetben lényeges változás nem áll be a bankhoz körül-belül 45 milliárd korona fog befolyni, jóllehet az intézet részvényitőkéje csak mintegy 12 százalékkal emelkedik.

x A Magyar Ruggyaantaryar Rt. igazgatósága a f. é. november 8-ára egy-behívandó rendkívüli közgyűlésnek ja-vasolni fogja, hogy a társaság alap-tőkéje 150.000 drb 2000 korona névértékű új részvény kibocsátása és a régi rész-vényeknek 200 koronáról 2000 korona névértékűre való felbőlyegzése által 900.000.000 koronára emeltesse. Az új részvények, melyek az 1923. évben nyá-reszében részesednek, 2:1 arányban te-lesz egészükben a régi részvényeknek ajánlatnak fel. A kibocsátási ár-folyamot a közgyűlés fogja megállapítani.

A Magyar-Német Mezőgazdasági s Földhitelintézet érdeklőreben. A Magyar-Német Mezőgazdasági Rt., amely eddig a Süddeutsche Disconto-Gesell-schaft és a Bayerische Hypothek-ankbank tartott fenn érdeklőrebebe, most a Földhitelintézettel kerül össze-kötésbe oly módon, hogy a Földhitel-intézet a Magyar-Német Mezőgazdasági Részvénytársaságnál érdeklőséget val-lalt. Ennek következményeképpen Horoz Filop grófot és Koos Zoltán dr-t be-vezetjük az igazgatóságba. Értesülé-sünk szerint a Magyar-Német Mező-gazdasági Rt. részvényeit rövidesen hi-vatalosan is bevezetik a tőzsdére, ahol e papirok technikai részének intézését Halász Lajos bankháza fogja végezni.

x A Baróti Szeszgyűmött, Likör s Rungyár Rt. rendes közgyűlésén 80 korona (40%) osztalék fizetését hatá-rozta el. Az igazgatóság lemondású folytán az új igazgatóságba bevásá-rtattak: Belcezy Géza, Elek Ernő, gróf Hoyos Miksa, dr. Koos Zoltán, Mayer János, dr. Muschenbacher Emil, Purgy Emil, gróf Zichy János. A vállalat megőrzésére szeszipari érdeklősé-gek jelentékeny kifőlesztése céljából alapítókéfémelelet határozott el. Min-den két régi részvény alapján egy új részvény vehető át e hónap 31-ig 400 K lefizetése ellenében a „Kéve” Mező gazdasági Iparfejlesztési és Hitelintézet Rt. ideiglenes helyiségében, V. Nádor-utca 20 (délután 4—7 óráig).

Hajduska, Dénes és Vámos
bank-és tőzsdébizományosok
Hunyadi-tér 1. sz. Telefon: 81-40

Értékpapírok vétele és eladása!
Közpénzüzetek előnyös lebonyolítása

Mein!

Lakására jövők venni hasz-nal! terít-puhát, fedőneműt, cipőt, stb. Frigandner, Rökk Szilárd-utca 22. III. 19. Telefon: 1321-62-48

Gyapjufonál!

550

kereskedőknek, költőknek en gros árú

Erma, József körút 17. szám

Telefón: József 57

Világ-szerte! **Bütor 150.000K-160K** az 113K, kenyérkák az 11K, alul Vörösmarty u. 17. betégyári lerak!

SZÍNHÁZI HÉT

Mister Smoking szikratápirata

A cseppel szikratápirátállomások Marconi kísérletek előidézője figyelt a szikrák által leírt jeleket, amelyekből a következőket olvasta ki:

— Egy hete kötött ki hajóm Oslende homobos parján. Káprázatos ragyogás mindentel. A nőnek rövid a hajuk. (Nyugat-Európában manapság nincs hosszuhaju nő). El szállodában állítottam. Kimegyek sétálni a babérfákkal beszegett korzóra, hát egyszerre ki jön felém? Bonhidit ilona. Most érkezett meg Stokholmból, ahol filmfelvételen volt. Mindjárt sebtében elmesélt, hogy már csak rövid időt tölt a gőnyörök tengerparton, mert 31-én hajóperes kell lennie, ahol fellép a Pesti Csakárban.

— Ostendéből Párizsba utaztam.

— Itt a marconista bosszankodva veszi észre, hogy egy idegen állomás betelepült Budapestre. Szentpétervár és New-York beszélgetnek. A szentpétervári szikratápirató a közoktatásügyi népbiztos vezetéséből érkezene követelte vissza Amerikától Salajpint, aki az orosz-iráni vörös uralomtól Amerikában keresett menekvést. Amerika azonban nem hajlandó a művészt hazatérésre bírni, annál is kevésbé, mert ragyogó kétszínű lecseszelted a new-yorki Metropolitan operaházhoz.

Itt a budapesti marconista újra vizsgálta a régi vonalat, amelyen a Hétfői Napló olvasóinak ízentek.

— Szóval imen Párizsba utaztam, ahol egy Budapestről külföldre került művésznővel hozott össze a jöv, Kóor Idóval, aki szintén egy filmjéről megbízásból tartózkodik a francia fővárosban.

— Berlinben bőségesen akadtam össze magyarokkal, ott van Bolváry Géza, Magyaroszkly Ilona, Huszár Károly, Costa Viktor, Kürthy Erzsé, Kürthy Giz, Marlon Erzi, Hollágy Kamilla, Pally Lia, Lucy Doraine, Fejő Emil, Antalffy Sándor, akikkel délután összeültünk a Kaiserhofban és elbeszélgettünk a régi jó magyar napokról. Miután három milliórdot kifizettem a feketémért, felültem a vonatra és elrobogtam Bécsbe.

— Bécsben az első, akivel találkoztam, Roboz Imre volt, a Vígyszínház igazgatója, aki nagy hirtelen elmesélte, hogy operettet jött vásárolni Bécsbe és vett is egyet. Lehárjót, amelynek a főszerepét természetesen Biller Irén fogja játszani, aki ma a magyar színművészet egyik legnagyobb csillaga. Pechy Erzsébet is találkozottam, aki megígérte, hogy a tére feltétlenül hazajön. Délután vonattal voltunk, valamenyien magyarok: Kertész Mihály, Bánky Vilma, Beregi Oszkár, Várkonyi Mihály, Szőregyh Gyula.

— E drótelkült táviratot Milanóból küldöm, de többet már nem ízek, mert este megyek az operettszínházba, hogy megnézzem Zerkovics és Harmath Aranyardom című operettjét és most színek haza utaztam. A jövő héten otthon vagyok.

PALMA
haucuk, jarek es talpvedo
Kimeh, ideseit es labal olcsobb es tartosabb mint a hon

Darvas Lili vacsorát adott a fiataloknak

— Mit adjak én neked azért édes Mikám, hogy minden addott este a te meg Kormendy segítségével legyenek kint a vízben? (Dávid ugyanis egy rendort játszott az „Egk és földi szerelem”-ben.) Mit szeretsz legjobban?
— A krémet! — mondotta Dávid — abból megennék egyszerre negyven darabot is.

Azóta eltelt jó pár hónap, sőt talán egy esztendő is, Dávid már el is feledte az egészét, mikor a napokban meghívót kap Darvas Lilihez. „Krémesre, nevezre jöjj el!” — szölte a kis levél és Dávid este beállított Darvasékhöz a Thökölyutra. Hát bizony meglepődött egy kevéssé, mert már ott találta a Magyar Színháznak majdnem mindegyik fiatal tagját. Darvas Lili vacsorát adott a fiataloknak s a vidám társaság a késő órákban öröklig együtt maradt. Először természetesen krémesretest szolgáltak fel.

A négy grácia

Az udvarhölgyeink közül veic volt Per Grácia spanyol követ is. Ekkor mondta Tapolczay direktor:
— Lássatok ez a jó színház. Három gráciával kezdődik és most, hogy már a szőtyén fele járunk négyre szaporodunk.

Bóth Klári jobban van

Bóth Klári jobban van. Hatalmas gépeket cipelt a minap a Kálmán uca 11-es számú házába. Az idegenek joggal azt hitték, hogy háboru készül a Kálmán utcában és a tankokat meg az ágyakat szállítják, pedig hát semmi egyéb nem történt, csak decinfaltal két Berger igazgató új lakásában mert lenyga Bóth Klári kigyógyult a sarkachból és a Nagy bariton főszerepét már vissza is kapta.

Mr. Smoking Európába érkezett

héten már a legfrissebb külföldi színházi eseményekről számol majd be a Hétfői Napló hasábján.

A tarcsit

A primadonna elvált férjéről. Ezt ma már mindenki tudja. hiszen új házassági híret még a lapok is közölték a tisztelt című olvasóközönséggel. A primadonna most estéknél, ha nincs jelenése és a színpadon a lány bécsi keringő mellett mások táncolnak, bent ül öltözékében férjével, már tudniillik régi férjével, akitől elvált és szép eszesen beszélgetnek a bécsi keringő besurrant szavai mellett. Azután kilencet üt az óra és megérkezik a férfi, már tudniillik az új férfi és akkor együtt szépen eszedesen elidősküldgetnek, egészen addig, amíg az ügyelő csöngőtyéje a színpadra nem szólítja a művésznőt. A két férj egyedül marad, egyik jobbra fordul, a másik balra, azután újból bejön a primadonna, a hat szem sugara összecölkezik és a színpadon édesen röpködik a valcer, sok-sok taktusa.

Horváth Elvirával együtt a „Vörös malom”

Amikor bizonyossá vált, hogy Darvas Lili Amerikába megy (azóta már fordult a kocka), az Unió tördjében megindultak a nagy tanácskozások, kinek adják oda „A vörös malom” elárvult női főszerepét. Előbb Titkos Honra, majd Pechy Blankára esett a színház választása, de abban valamenyien megegyeztek, hogy második szereposztásban a főszerep a színház fiatal tagjának, Horváth Elvirának adják majd oda, aki „A vörös malom”-ban most egy kis szerepet játszik. Most azután, hogy Dar-

vas még sem megy Amerikába, a kis Horváth Elvirával tapintatosan tudaták, szó sem lehet a szerep eljársdáról, de a hosszú és nehéz szerep betanulásiért kárpótolni fogják egy csetleges új darabban. Horváth Elvira egy kevésbé eliprecedált, de azután a ragyogó jövő reményében megnyugodott a változhatlanban.

RÖVID HIREK

LABASS JUCI

nem lehetetlen, hogy vissza-szerződik az Uniohoz, hogy eljásza a „Mészekalás” című Emőd-Szirmay operett után következő Marton-Drégely operett egyik főszerepét.

KURTHY JÓZSEF

felépült betegségeiből és a héten már játszik is a Nemzeti Színházban.

MADÁCH-ÜNNEPELY

volt Szarvason október hó 27-én, szombaton s ezen az estején báró Perényi Zsigmond méltatta Madách Imrét.

NAGY ENDRE

állapotáról, amely az elmúlt héten rendkívül súlyosra fordult, most jót jelentenek az orvosok.

WLASSITS GYULA báróról

elterjedt az a hír, hogy megválik főigazgatói állásától. A híresztelés báró Wlassits cáfolja.

A HAZAJÁRO LELEK

miskolci bemutatóján Szécsi Bécsi jásza a női főszerepét.

SALAMON BELA

kabaréja november harmadikán nyílik meg.

BEREGI OSZKÁRT

meghívta a bécsi Burgtheater a Romeo és Julia Romciójának eljátszására.

BEKEFFY LÁSZLÓ

leszerződött az Apolló Színházhoz.

BEÜTHY LÁSZLÓ

Bécsbe utazott.

„A vörös malom” esütörtök délután is színe kerül a Magyar Színházban rendes helyarákkal. Molnár Ferenc pártalan sikerű színjátékában ezután is mint mindig Darvas Lili, Pécsi Blanka, Horváth Elvira, Somlay Gellért, Tarnay jászták a vezető főszerepeket. A Király-színházban ugyanakkor „A hadjéder”, Kálmán Imre világsikerű aratot operetteje van műsoron Rátkival, Latabárral, Sárossyval, Karácsonyi Hivell és Siró Annával. A Belvárosi Színházban Mindszent ünnepe délutánján Szentes Béla „A buta ember” című vígjátékának lesz 125-ik előadása. Az Andrássy-uti Színházban „A feltörő kos”, „Az örköség”, „A Káldy-pipa”, továbbá a nagy sikert aratot műsor minden tréfája és magaszúnya kerül ismétlésre. A Blaha Lujza-színházban a jelzett időben a pártalanul népszerű „Fi-r” előadását ismétlik meg. A Király-, Belvárosi, Andrássy-uti és Blaha Lujza-színház ünnepe délutáni előadásai mérsékelt helyáruak.

• A Renaissance Színház jövő hetének eseménye: a „Lila ákác” keddi premierje. Szép Ernő új vígjátéka donipálja természetesen a Renaissance Színház jövő heti műsorát, melyen a Lila ákác ötször szerepel. Hétfőn és szombaton a 25-ik előadásra felé telt házaikkal közlekedő Csodaszarvas kerül színe. Esütörtökön, Mindszentek napján és vasárnapdélután lesz A trónörökös első két mérsékelt helyáru előadása.

• Változatos operaműsor fogadja a jövő héten a Városló Színház közönségét. Hétfőn a Tükör kerül színe, Bajor Giz vendégfelléptével és a Bajászok operával egy estén. Szerdán a Faustot adják Aquila Adler Adelina felléptével, esütörtökön délután a Carmen, Környey Béla vendégfelléptével, pénteken A zsidó, vasárnap délután A denevér, következő hétfőn pedig a Mignon van műsoron, Aquila Adler Adelinnal a címszerepben.

• A „Három grácia” 147-152-adszor kerül színe a héten a Fővárosi Operettszínházban. Esütörtökön inneplik meg a 150-ik előadás jubileumát. Esütörtök délután a színház másik nagy sikerét, a Marinka, a táncosnőt adják.

• A Vígyszínház e heti műsorát felváltva tölti be az orvos dilemmája és az Isavör. Esütörtökön délután az Ur szílléjét adják.

Shaw fanatikusa bagyok...

Elmondotta Góth Sándor

Most érzem főként, és az orvos dilemmája bemutatójának kel-lős közepén, a premier ötödik felőrájában, hogy mekkora rajongója vagyok én ennek az angol negyagnak, Bernhard Shaw-nak. Gyerekkorom óta olvasom műveit, gyerekkorom óta ismerem őt, a lelkét, a hangját, a le nem írt, csak szívébe rejtett ezer gondolatát, amelyet nem vetett papírra, de azért minden sorába beleöntötte. Fanatikusa vagyok a brit írónak, az ember-nek, csak a politikáját nem val-lom magaménak, azt nem tudom magamhoz ölelni. Shaw darabban most jásztom második-szor. Először is az orvos dilemmájában jásztottam, csakhogy akkor még a Magyar Színházban. Azóta sok-sok esztendő telt el, én akkor is ma is nagy szeretettel és lelkesedéssel tolmácsolom Shaw szavait a közönséggel.

• „A vörös malom” 25-52-ször. Jövő kedden 25-52-ször kerül színe a Magyar Színházban Molnár Ferenc keltőti színjátéka. „A vörös malom”. A darab pártalan sikerű legjobban az bizonyítja, hogy a 25-ik előadásához 22 nap alatt érkezett el és nem volt még egyelőny előadása sem, amei-re legalább 10 nappal előre el nem voltak adva az összes jegyek. A darab természetesen minden este, továbbá jövő vasárnap délután, valamint esütörtökön, november 1-én délután is műsoron van 3 órákor rendes esti helyárukkal.

• „A jégesap” 25-ik előadása. Zilahy Lajos pompás bohózatát. „A jégesap”-ot jövő kedden 25-52-ször jásztják a Belvárosi Színházban Z. Molnárral, Kabossal, Báronnyal, Hegedűssal, Szeghellyel, B. Dabukát Ilonával és Csathó Gittival a főszerepekben. A nagysikerű darabot azonban még pénteken és vasárnap este megismétlik. Hétfőn, szerdán és jövő vasárnap délután rendes esti helyárukkal az állandán táblás házakat vonzó Wedekind-tragédiát, a „Tavaszi ébredés”-t jásztják. Esütörtökön Mörle Zsigmond kitűnő parasztyvígjátékát, a „Sári bíró”-t adják hosszabb színet után Tökösi Szófi vendégfelléptével, a címszerepét első ízben jásztja Szeghő. Szombaton Fodor László címés vígjátékát, a „Navarrai Margit”-ot adják. Esütörtökön, november 1-én délután a másik kitűnő Szentes-vígjáték, „A buta ember” van műsoron, ezután 125-52-ször, 3 órákor mérsékelt helyárukkal.

• Orpheus a pokolban előadásai táblás házakat vonzanak a Városló Színházban. A felújítás kitűnő szereposztásával kedden, esütörtökön, szombaton és jövő vasárnap ismétlik a klasszikus operettet.

• „A Faltörő kos”, „Az örköség”, „Káldy-pipa”, a hangulatos Csokonai daleklus, a mulatságos tréfák egész sora, a kitűnő magaszúnyok, melyek együttvéve az Andrássy-uti Színháznak oly nagy sikert szereltek, hogy a műsor egymásután 50 előadásán át táblás házak előtt került színe. Ugyanez a műsork jászták a jövő hét minden estején, valamint vasárnap délután és esütörtökön, november 1-én is 3/4 órákor mérsékelt helyárukkal.

• A Blaha Lujza-színházban fennállása óta nem volt olyan sikere egyelőny darabban sem, mint „A rózsálynnyal”, melynek itteni sikere a darab pártalan sikerét is tüszőrnnyálja. A darab, amelyzene nélkül is a legfrappánsabb helyzetekkel teli bohózat, vilharos kacagást kelt a nézőtérben, melynek minden egyes helyt napoktól előre elkapkodja a közönség. Egész este ováclósággal tesszal kiséri Somogyi Nusé, Václay Ilona, Rozsnyai Ilona, a vendég Boross Abonyi, Tamási Dénes, Tihanyi minden áruk és táncszámát. Az ujdonság természetesen a jövő hét minden estején műsoron van. Vasárnap délután Rajna-Czobor népszerű operettje, a „Szépasszony kecskén”, esütörtökön november 1-én pedig a nagyszerű „Fi-r” kerül színe 3 órákor mérsékelt helyárukkal.

• Honthy Hanna, Kökény Ilona, Rátkai Latabár, Sárossy, Leltes Margit, Járny, D'Arrigo és Baskó a jövő héten is minden este fellépnék Farago-Nédr nagysikerű daljátékában, az „Első Fanny”-ban, melynek minden előadása nagy sikert hoz a Király-színház kiváló együttesének. Vasárnap délután „János vitéz”, esütörtökön, november 1-én délután „A hadjéder” kerül színe 3 órákor mérsékelt helyárukkal.

VASÁRNAPI SPORT

A magyar válogatott csapat 2:1 gólarányban győzött a svédek fölött A svédek gólja az első percben esett — A magyar gólokat Eissenhoffer lőtte

Magyarország válogatott csapata ma délután találkozott hetedszer a svéd válogatottal. A gyengülési október mintegy 35.000 főnyi közönséget csalt ki a ferencvárosi pályára; autók sorral és fogatok hosszú láncolata vette körül a pályát, ember-ember hátán tolongott, hogy a tavaszi West-Ham mérkőzés óta legérdekesebbnek ígérkezett küzdelemnek tenjia lehessen. A svéd himnusz akkordjai mellett lép a vendég-csapat a közönség elé s abban a pillanatban, amint a zene átállunk a pályán, II. sárgadressesz flu kemény „vigyázz” állásba vágja magát. Pár perccel később Horthy Miklós koronázott József főherceg kíséretében megjelenni az FTC klubházának teraszán. A zene ismét felhangzik és 35.000 ember levett kalappal, egy érzékeny és gondolatban forr össze a magyar himnusszal. Ezután a magyar tizenegyre lép a porondra, Schmeijer bíró sípjéle felhangzik: a játék megkezdődik.

A küzdelmet megvezetik. Orkánserű teps nem hangzott fel, a lelkesedés extázisa sem fogta át a szíveket, valahogyan azt éreztük, hogy ettől a mérkőzéstől szünet, tábort vártunk. Biztunk a jó összejáratás magyar csapat sikerében, a hazai föld széklete erőben, ugyanakkor nem beszélünk le a svédek nagyszerű technikáját és lelkesedését, elsánts küzdelemre számítottunk, igazlans támadásokra, fanatikus védelemre. A meccs lefolyása azonban kevesebbet adott annál, amit vártunk. Tagozatlan, szétesett játék volt: 90 perem át, élet, lendület nem volt a két csapat küzdelemében, csak néha-néha csillant fel egy-egy olyan momentum, amely a közönség tiszteiben meggyalánuló elismerésével találkozott. Játékosaink külön-külön megféleltek a szövetségi kapitány bizalmának az összejáratásban ellenben nem találak egymásra: külön futball játszott a jobbrányú, külön a balról balról löpőkörző közép-, a bal szárny pedig néha sikeresen, de sokszor sikádvány olvadó bele a magyar II. jártába. Braun és Molnár a jobboldalon, Kertész II. és Orth a centerfedezet támogatásával dolgozott, még a center pontján játszó Pataky Eissenhoffer és a baloldali fedezet pontján Blum működött, aki ezen a mérkőzésen ismét legjobb formáját élmezőnybe kelt, s a közönség pártatlan elismerésével találkozott. Majd és Hungler II. a háttérdek szerepét jól töltöttek be s nem rajtak maradt, hogy Fehér kapus az első percben esett gólt nem tudta kivédni.

A svédek csapatának tényleg veszedelmes volt a két összekötő, Karlson és Dahl. Egy hekket játszó műszerűk különösen bevált számos magyar akció azért hiszül meg a svéd kapu előtt, mert a csatárok azegy beek miatt minduntalan offside helyzetbe kerültek. A svéd kapus érthetetlen kifutásával csapata helyezett gyakran megnehezítette, mindkét oldalon emelk találatlanítható. A háttérdek I. Kessen és elszántan védelemzők hállátját s az ő érdemük, hogy a magyar csapat több góllal nem terhelhette meg kapujukat.

A küzdelem a svéd támadással kezdődött. A center előcsodott labdáját Kertész elhúzta, minck svéd lefutás az eredménye. A háttérdek csak kornerre tudják tisztázni a helyzetet. A jobbcséls beadását Karlson balízs-szekció Fehér hátljába fejel.

Az első percben esett gól úgy a közönség, mint a játékosok között kinos

meglepetést kelt. Az a közönség, amely addig soha nem fukarkodott vendég-csapatának sikerét tapsokkal jutalmazni, most elémült ajakkal megdöbbenve figyel föl. A magyar csapat a gól után komoly támadásba megy át, aminek az az eredménye, hogy a következő percben a svéd kapusnak védenie kell. A 6-ik percben Patakynak egy csodálatosan szép jelenetében gyönyörködik a közönség, az FTC kifutó centeri könnyen a football-technika minden stílusával átdolgozza magát a svéd vonalok, a kapu előtt Braunnak átadja a labdát, aki azonban a kiegyenlítést nem tudja megszerezni. Az első negyedórának legtovább foglalkoztatott embere Braun, villángyors berohanásai, eszelesei minden esetben sikerülnek, de magas lövései miatt eredményt nem tud elérni. Egyrésztútn követik Orth előredadását Eissenhoffer és Solti akciói s a svéd közvetlen védelem egy pillanattig sem szünetel.

A 10-ik percben a svéd balhátvéd fautolja Braunt, a labda kikerül a pályáról, amit Kertész II. Orthnak ad át. Orth pompás játékkal a közönség tapsal között minden ellenfelet kirútblizl, a labdát Eissenhoffernek adja át, aki azt a kifutó kapus mellett az üres kapuba helvezi.

A közönség szünni nem akaró tapssal honorálja Orth és Eissenhoffer mesteri összejáratkát. Kiegyenlítés után föllekeri a magyar csapat s újult erővel veti magát a további küzdelembe. Braun Kertész II. előredadását, Eissenhoffer pedig Solti és Blum összejáratkát villámgyors lövésben fejezi be. Molnár kedvetlenül, hibázva játszott, egyetlen fejese volt, ami Braun beadásából a kapu mellé repült.

A 27-ik percben Kertész, Orth és Solti összejáratkából a labda Patakynak kerül, aki Eissenhoffer a svéd kapuig szűkíteli, a kapus ismét kirohan, ebben a pillanatban Kertész II. éves kísétsa slyit át a pályán: „gyvedd!!! — Eissenhoffer a labdát nem is adja ki, s azt bombaszerű lövéssel a svéd kapuba juttatja.

Eredmény: 2:1

A 12-ik felidő kétharmadrésze mezőnyjátékkal telik el, a magyar csapat domináló fölénybe kerül, de a szépen ámbnyuló svéd védelemmel szemben további eredményt már nem ér el. Kertész II. rámenés játéka kezd és két svéd játékos ki is visznek a pályáról. Solti és Pataky játéka kissé meggyengül s az utolsó félórában egyik sem tartja meg az első félidőben mutatott formáját. A 20-ik percben a svédek egy offside-gólt érnek el, de a bíró nem itéli meg. A vendég csapat láthatóan a kiegyenlítésre törekszik, terfcéről azonban nehezen tudja a játékok a magyar kapu elé terelni, s ha ideig-óráig sikerül is ez, Hungler és Mandl keresztülhuzza terveiket.

A bíró kifogástalanul vezette a mérkőzést, egyetlen szabálytalanságot sem hagyott megtörtatlannal.

A mérkőzés előtt a II. osztályú válogatottak játszottak a III. osztályúkkal. Eredmény: 3:0

a III. osztályúak javára.

Az osztrák bajnok csapatot legyőzték

Bécsi tudósítónk jelenti: A DFC (Prága) és a Wiener Sportklub közötti futballmérkőzés 2:1 eredményen végződött a prágai csapat javára.

A Rapid került ismét az osztrák bajnokság élére.

Bécsi tudósítónk jelentése szerint 25000 néző előtt ütközött össze a Rapid a Viennával és erős küzdelem után 3:1 (2:1) arányban legyőzte. Ezzel a győzelemmel a Rapid visszazerezte vezető pozícióját.

Kaposztásmegyeri versenyek

Utrlovások Szövetkezete Hatodik nap.

I. Kvassey Károly-emlékverseny. 1850 m. Babucei úgrik el legjobban, mögötte Ferrario és Elsom. A dobmból Ferrario jön s könnyen kivádi Elsom támadását. Pannikám a start előtt elragadta s lebodtala Jovast ki azonban csak könnynyeb zuzódást szenvedett. I. Ferrario (2 Binder), 2. Elsom (3 Csernovits), 3. Firouzoh (4 Selmezy). F. m.: Babucei és Pour l'amour. Tot. 5000:11.000; Hely: 5000:7500, 10.000.

II. Ergo gátverseny-handicap. 2800 m. Helyrelány úgrik el s számtalan hosszal vezet. Mögötte Jenő és Vaskalapos, leglátul várrásra lovagolva Relache, 1000 méter után Helyrelány visszaesik és Vaskalapos és Jenő vezetnek szorosán egymás mellett. Az utolsó gáat Vaskalapos és Relache egyszerre veszik; itt Vaskalapos rumpert csinál, ami által Relache félhossz előnyre tesz szert és azt szívósan véde, meg is tartja. I. Relache (2 Binder), 2. Vaskalapos (1/2 Patzak), 3. Helyrelány (1/2 Csernovits). F. m.: Jenő. Tot. 5000:19.000.

III. Alagi ősi nagy akadályverseny. 6400 m. A nap főversénye is Binder százados jól megérdemelt jutalma lett, amennyiben remek beosztással lovagolta a favorit Napvilágot. A verseny a következőképpen folyt le, Marci vezet a libasorba nyugt mecbny élén. Noza a nyolcasba forduló után következő első nagy svenyt refuzálta s így a versenyből kiesett, bár hátrányát némileg behozta, de a vizos árok ugrását ismét meglazadta. Pető is kitört az egyik első vonulást s így különben nyert sanszát elvesztette. Marci meglepően jól futott, az egész nehéz verseny alatt uralta a helyzetet és csak az egyenesbe való fordulónál elzette meg Napvilágot. 1. Napvilág (p. Binder), 2. Marci (10 Bryk) 3. Asszonyfaló (6 Adá). F. m.: Pető. Noza. Tot. 5000:8500. Hely: 5000:7000, 15.000.

IV. Katonatisztai akadályverseny-handicap. 6400 m. Csacska vezet vadászgaloppban. Az annyira ominózus vizesárok átugrása után Mariette felbukik, lovasa földjára a versenyt s így Csacska ellenfél nélkül besétál. I. Csacska (1/2 p. Binder), Mariette (p. Selmezy) felbukott. Tot. 5090:7000

V. Zárverseny. 1100 m. A start érthetetlen okból kb. 20 perenny várakozás után történt. Borgó pehelysulvával legjobban úgrik el s könnyen nyer Mikolt előtt. I. Borgó (2 r. Bierneckzy), 2. Mihoit (2 Gutai), 3. Nebich (4 Martinek). F. m.: Embout. Tot. 5000:8000.

VI. Kétféles nyereglénk handicapja. 1000 m. I. Toga (p. Vondra), 2. Parisienne (2 Gutai), 3. Adut (3 Patzak). F. m.: Malweib, Marmara, Lajos, Fruzzi. Szunir, Beau Fox. Tot. 5000:9500. Hely: 5000:5000, 5000:3500.

Meglepő árakat fizetek véselt férfiruhákért

Wesslauer, Gr. Zichy Jenő s. 23. Telefon 165-27.

Óriási árakat fizetek mindenféle férfi- és tisztiruhákért, főtérnyűkért, szőrmehandukéért, szőnyegért, Blamea-földi díjért, VIII. ker. Napsiránias uca 21. szám házasa hához jóvak. — Telefon Jozsa 22-45

SZAKORVOSI rendelő

ÉSZTÖL SALVARSAN-OLTÁS. — Rendelés egész nap. Rákóczi-ut 32. l. em. I. Rókusnál szemben.

Az ORIENT

Kávépótlék a legjobb, leggazdaságosabb, tehát legolcsóbb!

Sem sárgarépát, sem gabonamémet, sem hüvelyeset nem tartalmaz, hanem csupán és kizárólag

100%-ban nemesített cikóriagyökérből

Készül

Belölc egyharmaddal kevesebb kell, mint bármely más pótlakéből

Háziaszonyok!

Pénzének ellensége, aki nem kizárólag

ORIENT

kávépótléket használ

A Falu-Szövettség győri jubiláris kiállításán az aranyéremmel kitüntetve

Minden üzletben kapható

CERCLE DES ÉTRANGERS

VII. Erzsébet-körút 53. sz. Telefon: Józsa. 78-22. Igazgató: Kádár Miklós

Borryst trio

utólrhetetlen orosz táncosok

2 Overbury 2

Charles Gibbs

amerikai zenefenoméu

9 Stänger 9

női kerékpárversenyzők

Fröhlich

a Bárbn nj-műsorával

Felhéreműeket, lepedőket, ágyhuzatokat, törölközőket, szőrmehandukékat, porrubákat, diszkrét akat, régiségeket, porcellánszervizeket, ezüstöt, régi órákat tudja jól lehet legmagasban árban megkesíteni, hol fizetnek ezekért oly magasabb árakat, hogy helybeli kereskedő arra teljesen képtelen? Győződjön meg róla és forduljon kizárólag a Magyar Fogyalmi Részvénrtársasághoz VIII. Kőlése uca 2. Omnia mozgó mellett, József-körút Rákóczy-tér villamosmegállóán.

Kiadja: A „Hétfői Napló” lapkiadóvállalat.

Brilliansbevéltás IV, Vármege-utca 7. sz. Pénztári órák: 9-5 óráig

nyomatott az „UJSAQUEM” könyvkiadó és nyomda r.-t. körforzósáein, Rökk Szilárd-utca 9. Uzenvezető: Gunesch György.